

POHJOIS-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
18.2.2020
Päätösnumero
20/0048/1
Diaarinumero
00001/20/4199

Asia Rakennusasiaa koskeva valitus

Valittaja Pentti Nelimarkka, Kemi

Asian aikaisemmat vaiheet

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden 27.12.2016 antamasta lainvoimaisesta päätöksestä nro 16/0432/1 ilmenee, että Nelimarkka on lähettänyt Kemin kaupungille 13.5.2015 kirjeen, jossa on vaadittu toimenpiteitä Nelimarkan Kemissä osoitteessa Perttusenkatu 39 omistaman tontin ja sen naapuritontin välisen rajalinjan korjausrakentamiseksi. Ympäristöjaosto on todennut kirjeen johdosta tekemässään päätöksessä 18.6.2015 § 63, että maatyöt rakennusalueiden rajalla on tehty noin 40 vuotta sitten. Silloin kiinteistöjen omistajat ovat keskenään sopineet siitä, miten maan muotoilut kiinteistöjen rajalle tehdään. Nelimarkka on saanut kiinteistön osin perintönä ja lunastanut sen itselleen 15 vuotta sitten. Hän on ollut tietoinen maanpinnan muotoiluista. Rakennustarkastaja on 5.5.2015 käynyt Nelimarkan tontilla toteamassa, ettei naapurikiinteistöltä kulkeudu haittaavissa määrin sulamisvesiä eikä kiinteistöstä aiheudu muutakaan sellaista haittaa, joka antaisi rakennusvalvontaviranomaiselle aiheen antaa määräyksiä toimenpiteistä rajalinjalla. Mikäli rajalinjassa tehdään maanpinnan muotoiluja, jotka ulottuvat molemmille kiinteistöille, ne on tehtävä molempien kiinteistönomistajien suostumuksella. Muussa tapauksessa maanpinnan muotoilut on tehtävä omalla puolella siten, etteivät ne aiheuta vaurioita naapurikiinteistön maanpintaan.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on edellä mainitulla päätöksellään poistanut Kemin ympäristöjaoston päätökseen 18.6.2015 § 63 liitetyn valitusosoituksen ja jättänyt Nelimarkan päätöksestä tekemän valituksen tutkimatta.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden on kumottava Kemin kaupungin rajanäytön katselmuksessa Nelimarkalle antamat laittomat ja mielivaltaiset työmääräykset sekä Kemin ympäristöjaoston Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle antama

Osoite
Isokatu 4, PL 189
90101 OULU

Puhelinvaihe
029 56 42800
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Telekopio
029 56 42841

Sähköposti
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

vastine, jossa lausutaan tonttien korkeuseron tasaantuvan juuri rajalinjan tuntu-
maan.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden on velvoitettava Kemin kaupunki noudatta-
maan sille laissa osoitettua virkatehtävää ohjeistaa, neuvoa ja valvoa rakenta-
mista. Tapauksessa on kysymys rakentamisen ongelmien ratkaisemisesta ja
korjaamisesta laissa tarkoitetulla tavalla tonttien raja-alueella. Kaupungin on
suoritettava tonttien raja-alueen katselmointi arvioiden molempia tontteja tasa-
puolisesti ja kelpollisen lopputuloksen saavuttamiseksi ja käytännön korjaus-
toimien suorittamiseksi.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden on velvoittava Kemin kaupunki laatimaan
Nelimarkan pyytämästä katselmuksesta kirjallinen lausunto, josta ilmenee
raja-alueen todentaminen ja suoritettavat korjaustoimet laissa tarkoitetulla ta-
valla. Hallinto-oikeuden on velvoitettava Kemin kaupunki ryhtymään viipy-
mättä korjaustöihin omistamallaan tontilla.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden tulee velvoittaa Kemin kaupunki esittä-
mään Nelimarkalle julkinen anteeksipyyntö.

Asian käsittely ja selvittäminen

Hallinto-oikeuden pyynnöstä antamassaan valituksen täydennyksessä valittaja
on todennut, että valituksessa tarkoitetaan rakennustarkastajan 5.5.2015 toimit-
tamaa katselmusta. Valittaja ei ole saanut tietoonsa katselmuksesta mahdolli-
sesti laadittua pöytäkirjaa, mutta on itse laatinut muistion hänelle katselmuk-
sessa suullisesti annetuista määräyksistä. Hän on kirjallisesti ilmoittanut eriä-
vän mielipiteensä rakennustarkastajalle/ympäristöjaostolle 15.5.2015.

Hallinto-oikeuden päätöslauselma

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n 1 momentin mukaan päätöksellä, josta
saa valittaa, tarkoitetaan toimenpidettä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutki-
matta.

Hallintolainkäyttölain 51 §:n 2 momentin mukaan, jos valitusta ei ole tehty
määräajassa tai jos asian tai siinä esitetyn vaatimuksen ratkaisemiselle on muu
este, valitus tai vaatimus jätetään tutkimatta.

Tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n mukaan hallinto-oikeus käsittelee ja ratkaisee
ne hallinto-oikeudelliset valitukset, hallintoriita-asiat ja muut asiat, jotka sää-
detään kuuluviksi sen toimivaltaan hallintolainkäyttölaissa (586/1996) tai
muussa laissa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n 1 momentin mukaan, jos joku ryhtyy toi-
miin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti
taikka lyö laimin niihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvon-
taviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määräajassa oikaise-
maan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Hallintolain 53 a §:n 1 momentin mukaan viranomaisen, siihen palvelussuh-
teessa olevan tai muun julkista hallintotehtävää hoitavan lainvastaisesta menet-

telystä tai velvollisuuden täyttämättä jättämisestä voi jokainen tehdä hallintokantelun toimintaa valvovalle viranomaiselle.

Rakennustarkastajan valittajalle 5.5.2015 suullisesti mahdollisesti antamissa toimenpidekehotuksissa ei ole kysymys sellaisesta velvoittavasta päätöksestä, johon voitaisiin hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeudelta. Myöskään ympäristöjaoston asian aikaisemman hallinto-oikeuskäsittelyn yhteydessä hallinto-oikeudelle antamaa lausuntoa ei ole pidettävä valituskelpoisena päätöksenä.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei tuomioistuinlain 4 luvun 1 §:n ja hallintolain 53 a §:n 1 momentin säännökset huomioon ottaen kuulu viranomaisen menettelyä koskevien hallintokantelun luonteisten vaatimusten tutkiminen eikä tähän liittyen Kemin kaupungin velvoittaminen ohjeistamaan ja neuvomaan kuntalaisia rakentamista koskevissa asioissa. Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei tuomioistuinlain mainittu pykälä huomioon ottaen myöskään kuulu kysymyksessä olevan valituskirjelmässä esitetyn vaatimuksen perusteella velvoittaa Kemin kaupunkia toimittamaan katselmusta, laatimaan vuonna 2015 pidetystä katselmuksesta pöytäkirjaa, esittämään valittajalle anteeksipyyntöä taikka ensi asena velvoittaa Kemin kaupunkia ryhtymään tonttinsa korjaustöihin.

Edellä selostetuilla perusteilla hallinto-oikeus jättää valittajan vaatimukset tutkimatta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 126 § 1 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Selostus valitusluvan myöntämisen edellytyksistä ja hakumenettelystä on liitteenä (valituslupa, yleinen).

Esittelevä jäsen

Kaisa Hiltunen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Martti Raunio,
Anne-Mari Keskitalo ja Kaisa Hiltunen.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	valittaja
	Oikeudenkäyntimaksu maksutta (tuomioistuinmaksulaki 7 § 2 mom)
Jäljennös maksutta	<u>Kemin ympäristöjaosto</u>

Toimituskirjan jäljennöksen oikeaksi todistaa

Anni Vyyssmäki-Mellanen
Ma. lainkäyttösihteeri
Anni Vyyssmäki-Mellanen

Valitusosoitus

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa (saantitodistus, haastetiedoksianto) vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa asiakirja katsotaan kuitenkin saadun tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituksessa, joka sisältää myös valituslupahakemuksen, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosesiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:ssä tarkoitettu peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valittaja katsoo, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja. Yhdyshenkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei korkein hallinto-oikeus toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos

- päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa
- asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa
- valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus valituslupahakemuksineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähetin välityksellä, telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta. Valitus on toimitettava niin ajoissa, että se on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä korkeimman hallinto-oikeuden virka-ajan päättymiseen (kello 16.15) mennessä. Valituksen toimittamisesta telekopiona, sähköpostina tai sähköisen asiointipalvelun kautta säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
00130 HELSINKI

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Faksi: 029 56 40382
Puhelinnumero: 029 56 40200

Asiakaspalvelun aukioloajat maanantaista perjantaihin 8.00 - 16.15.

Muutoksenhakuasian käsittelystä perittävät maksut

Hallinto-oikeuden päätöstä koskevan muutoksenhakuasian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 510 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Jos yhtä useampi asianosainen saattaa asian käsiteltäväksi samalla kirjelmällä, heiltä peritään vain yksi maksu. Jos tuomioistuin erottaa eri asianosaisia koskevat asiat erikseen käsiteltäviksi, peritään kustakin näin erotetusta asiasta asianosaiselta maksu erikseen. Jos saman maksun suorittamisesta on vastuussa kaksi tai useampia maksuvelvollisia, he vastaavat siitä yhteisvastuullisesti. Yhden asianosaisen maksuvapautus ei vähennä muiden asianosaisten maksuvelvollisuutta.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista. Lain mukaista maksua ei peritä:

- yksityishenkilön vireille panemissa sosiaalihuoltolaissa (1301/2014) eikä terveydenhuoltolaissa (1326/2010) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevissa asioissa;
- lastensuojelulain (417/2007) mukaisissa asioissa, lukuun ottamatta mainitun lain 16 c §:ssä tarkoitettuja, kuntien keskinäisiä korvauksia koskevia asioita;
- yksityishenkilön vireille panemissa ulkomaalaislain (301/2004) mukaisissa kansainvälistä suojelua koskevissa asioissa;
- maatalousyrittäjien lomituspalvelulain (1231/1996) mukaisissa asioissa eikä maaseutuelinkeinotukea koskevissa asioissa, joissa on kyse luottojen maksuhelpotuksesta, vapaaehtoisesta velkajärjestelystä tai valtion takautumisvaatimuksesta luopumisesta;
- oikeusapulaissa (257/2002) tarkoitettua oikeusavun myöntämistä koskevissa asioissa eikä oikeudenkäyntiavustajalle maksettavaa palkkiota ja kulukorvausta koskevissa asioissa, ellei kyse ole muutoksenhausta palkkiota tai kulukorvausta koskevassa asiassa;
- tartuntatautilain (1227/2016), päihdehuoltolain (41/1986) eikä mielenterveyslain (1116/1990) mukaisissa asioissa;
- yleisiä vaaleja, kirkollisia vaaleja eikä saamelaiskäräjien vaaleja koskevissa asioissa;
- asioissa, joiden käsittely tuomioistuimessa on muualla laissa säädetty maksuttomaksi.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste. Lain mukaista maksua ei myöskään peritä, jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta.

Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)

Oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018)

Valituslupa, yleinen